

EGYHÁZI HIRADO

A szegedi református egyház hivatalos lapja, református egyház-társadalmi és belmissziói hetilap.

ELŐFIZETÉS: HAVONKÉNT 50 FILL. EGY SZ. 15 FILL.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
REF. LELKÉSZI HIVATAL, SZEGED.

Főszerkesztő: HARSÁNYI PÁL.
Felelős szerkesztő: BAKÓ LÁSZLÓ.

MEGJELENIK
HETENKINT SZOMBATO
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

TARTALOM: Vezércikk: Dr. Kapy Béla: Életkategóriák. — II. cikk: Eug. Choisy: A Servet kiengesztelő emlékmű. — Hírek. — Az ujszegedi missziói egyház hirei. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések.

Életkategóriák.

Irta és a M. P. I. T. dec. 14-i estélyén elmondotta: **dr. Kapy Béla** ev. püspök.

A miraculumok világában az ember a legnagyobb miraculum. Csodák legendáit beszéli a csillagokkal kivert firmamentum, a lábunk alatti kincsrejtő föld, a világűrbe bekiáltott hang s a levegőben láthatatlanul áramló titokzatos erő. De mindennél nagyobb miraculum az a sudár-egyenesre teremtett lény, ki lábait földön veti meg, karjaival egy nagy világot ölel át, fejével felhőket érint s lelkével az örökkévalóságot keresi. Mi ez az ember? Göröngyforgató, aranyban, salakban vájkáló, rémületben tartott szolgaember, vagy emberi méltósága bércormán trónoló szuverén király? Mi az élete? Mulandó lehellet az emberiség nagy üvegtükrén, mely jön és eltűnik semmiségbe halványuló emlékekkel, vagy pedig földre hullott isteni kijelentés, egy nagy és örök isteni munka-programm megújuló proklamálása?

Csodálatos, hogy az emberek milyen kevéssé érnek rá önmagukkal foglalkozni. Ismereteket gyűjtenek, belémerítkeznek a műmereket gyűjtenek, belémerítkeznek a művészet és tudomány tengerébe, beutaznak idegen országokat, de saját életük terra incognita marad számukra s annak művészi tökéletességét nem keresik. Társas-életet élnek embertársaikkal, kérdeznek, felelnek, gondolatot váltanak, összemosolyognak, vetélykednek és gyűlölködnek, de vajjon hány ember találkozik önmagával s hány kérdezzet a lelkébe elrejtett belső embertől égető nagy kérdésekre feleletet?

Az élet tulajdonképpen nem egyéb, mint állandó kapcsolat a különböző életkörökkel. Ezek az életkörök egymás felett helyezkednek el. Minél több egymásfelett álló életkörbe kapcsolódik belé az ember, annál inkább megközelíti az emberi élet teljességét.

Három életkört állapítok meg: az érzéki világ, a szellemi világ és az örökkévaló világ életkörét.

Az érzéki világ életkörébe belészülettünk. Testi életünk kötelekeivel hozzákötözköztünk. Eszünk és iszunk, kacagunk és sírunk, kemény erőfeszítéssel dolgozunk s nehéz harcot folytatunk kenyérért, érvényesülésért és boldogságért. Szükséges életkör ez, mert bölesünk első mozdulásától koporsónk föld mélyére ereszkedéséig ebbe a világba tartozunk. A gyermekarc első mosolygásával kezdődik az érzéki világban való életünk s a halál arcába tekintő szemek utolsó rémületével végződik.

A szellemi világ életkörébe lelki képességeinkkel kapcsolódunk belé. Receptív és produktív munkával élvezői és gazdagítói leszünk annak a világnak, melynek polgárává a lélek avat bennünket.

Az örökkévalóság világát Istennel való egybekapcsoltságunk teremti meg. Ez a legmagasabb életkör, melyben az érzéki világ törvényei és követelései, a lelki világ erői és értékei felett örökkévaló isteni szellem áramlik. Ezen életkör által az ember mulandó élete mulhatatlan tartalommal telik meg.

Tek. kir. Ügyészség

H. Széchenyi-tér

A széthulló agyagvázából isteni élet virágai nyílnak s az egész élet az örökkévalóság viszonylatában pereg alá.

Elképzelek egy embert, ki csak az érzéki életkörben él. Lélegzik, táplálkozik, dolgozik. Örül a gyönyör napsugarának s dacol a szenvedés zivatarával. Nyalábra markolássza az öröm virágait s nyögve hurcolja kinjai keresztjét. De ennél nincsen tovább. Életében csak az érzéki világhoz tartozó alkatelemeket értékeli, de a szellemi világ életkörével nem keres kapcsolatot.

Elképzelek egy másik embert, kit földi életében megnöveszt saját lelke s óriásként belenő egy olyan világba, melyet az emberi szellem értékei: ismeret, igazság, művészi szép, műveltség és kultúra tesznek gyönyörűséggé. Nem tagadja meg az érzéki világ életkörét, hiszen az érzékelhető reális világból nem szakítja ki önmagát. Hanem igenis megteheti, hogy a felette kibontakozó életkörről nem vesz tudomást. Nem kapcsolódik belé az örökkévaló szellemi világába: az Istentbe.

És elképzelek egy embert, ki az érzéki és a lelki világ határain túl belékapcsolódik az örökkévaló transcedentális világba. Megismeri Istent, meghallja szavát, elfogadja proklamált parancsolatait, lelkébe zárja erőit s kidolgozza az örökkévalóság fényében megtisztult nemes emberi életideált.

Ezek az életkörök természetesen nem választhatók el egymástól. Egyik belényul a másikba s az elméletben egymás fölé helyezett életkategóriák a gyakorlatban összevegyülnek. De mindegyik határozott élettipust jelent, amely három életkategóriában szemlélteti azt a tapasztalati tényt, hogy az életfelfogásoknak akkor is van filozófiai háttere, ha a szerinte élő embernek nincsen is filozófiai elgondolása, vagy életrendszere. A három életkategóriát a következő nevekkkel jelölöm meg: életművészet, életszépség és életbölcsetség.

1. Az életművészet lényegileg egoizmus, belső tartalma szerint utilitarizmus és hedonizmus, gyakorlati formájában pedig emberekhez és életkörülményekhez alkalmazkodó életügyesség. Ennek a kategóriának emberei tulajdonuknak tekintik az egész világot. A nap nekik világít, a természet százfomájú szépsége számukra virágzik, az életjavak gazdagsága az ő szolgálatukra rendeltetett. Közéllálló hozzátartozók és barátok, vagyon és tehetség, erő és hatalom az ő boldogításukban birják létjogukat. Mindennek önmagukra vonatkoztatott értékét ismerik csupán, a haszon, az érdek szempontjából megállapított értékét. És minden abban birja

egyedüli jelentőségét, hogy nekik gyönyört nyújtson, boldogságukat és érvényesülésüket biztosítsa.

Ennek az életkategóriának további ismertetője az alkalmazkodási ügyesség. Ezek az életművészek csodálatos könnyedséggel hasonulnak környezetükhöz. Megbotránkozásuk és lelkesedésük, arcuk mosolygása s szemeik villámlása érdekeik szerint igazodik. Elveik nem acélöntvények, hanem viasztablák. Egy merész törlés, vagy néhány vonás elváltoztatása s megszületik új meggyőződésük, mellyel alkalmazkodnak emberekhez, környezethez és helyzethez. Nem is hasonlítanak a márványból kifaragott szoborképhez, inkább oyanok, mint az elasztikus bázári gumiemberke. Kéznyomás szerint változtatják alakjukat: aláztatósan behorpadnak, vagy döllyfösen felpuffadnak, de mindig a külső élet és saját érdekük követelése szerint. Ledobod, felugrik; feldobod, aláhull; falhoz vered, visszapattan, le mindenképen mindig talpraugrik. Egyformán alkalmazkodnak emberekhez és viszonyokhoz.

Ez az életkategória tulajdonképpen alig érdemli meg az életművészet elnevezést, inkább anyagi érdekeltség, önző ügyeskedés, semmint művészet. Sívár, szegényes, tartalmatlan életet teremt, ha látszólag csillogó boldogsággal és kecsegtető harmóniával van is telehintve. Az elérendő életet az érzékelhető életben ismeri fel és saját érzéki boldogságát állítja élete középpontjába. Álma a boldog, gondtalan, örömteli, érvényesülést biztosító élet. Lázás félelemmel védekezik a szenvedés és minden életteher ellen. Uzsorás fukarsággal zsugorgatja pénzét, ha lelki értékekről van szó, de bőkezűen prédálja lelki és erkölcsi kincseit pogány isten-oltárokon, ha gyönyörről és érvényesülésről van szó. Ebben az érdekharcban devalválódnak, tartalmatlanná válnak, vagy teljesen elsorvadnak az életideálok. A nagy alkalmazkodásban gerinctelenné válik az életfelfogás, emberértékelés és jellem. Zsibongó vásártérré lesz az élet, melyen piaci árucikké alacsonyodnak az élet legdrágább értékei. A nő érzéki gyönyör eszköze, a barátság érvényesülés lépcsője, a becsület hazug halotti cimer, a hivatás verejtékszagu munkakénytelenség, az erkölcs társadalmi póráz.

Ez a világ dicsőíti, embermilliók vakon szolgálják ezt az első kategóriát. Ideálja szerint formálják az embert s az emberi közösségeket, de az ideál mélyére tekintő ember aggódó lélekkel kérdezi: mi ebben az életművészetben az igazi élet és mi a művészet?

(Folyt. köv.)

Eug. Choisy: A Servet kiengesztelő emlékmű

(Folytatás.)

Az emlékmű leleplezését az először tervbe vett 1903. október 27. keddről, gyakorlati szempontból vasárnapra, november 1-ére halasztották. Az ünnepség két részből állt: 1. Az emlékműnek a plainpalaisi presbiterium gondjaira bízásából; 2. A megemlékezés alkalmául szolgáló diszközgyűlésből.

A Champelen.

November 1-én, vasárnap délután két óra felé több száz ember gyülekezett a Champelen, a kanton kórháza mellett, a beausjouri és roseraiei ut sarkán. Az utkeresztelés enyhén lejtős kis háromszögének sarkán óriási gránitkő áll, egyelőre elrejtve a nézők szemei elől, a régi genfi köztársaság fekete és violaszineibe burkoltan.

Két óra után néhány perccel Eug. Choisy lelkész, az emlékmű-bizottság elnöke, felsorakoztatva a sveici és francia egyházak és testületek küldötteit, így kezdte szavait:

„Hölgyeim és Uraim! Ezelőtt háromszázötven évvel, 1553 október 27-én egy szomorú menet indult el a városházáról s közeledett Champel felé. A menet élén a rendőrfőnök s a tanás heroldja lovagoltak; utánuk a gyalogosok, körülvéve az elítéltet, majd a tömeg, sokkal kevesebb számban, mint az ilyen kivégzés alkalmával várhatná az ember.

Az elítélt a spanyol származású Servet Mihály volt, egy olyan könyv szerzője, mely az egykorúak felfogása szerint a keresztyén vallást alapjaiban támadta meg. Mellette Farel lépkedett, a reformációnak Genfben legrégebbi hirdetője. Neuchatelből jött, hogy az eretnek mellett álljon az utolsó pillanatok irtózatos tusájában.

Midőn a menet leszállt a régi Pavé, mai Servet Mihály uccán, megállt néhány lépésre innen, a messze kilátást nyújtó domboldalon.

A hóhér megragadta a halálraitéltet, kora vallásos és politikai türelmetlenségének áldozatát. Fejére kénbe áztatott koronát tett, teste köré láncot fűzött s arra aggatta a kárhozatos könyveket . . . Nemsokára felcsaptak a lángok.

Azt mondják, hogy a haldokló Servet ajkáról a következő Krisztusba fogódzó szavak hangzottak el: „Uram Jézus, az örökké élő Isten Fia, irgalmazz az én lelkemnek.”

Hölgyeim és Uraim! Ha fel is idéztük a fájó emlékeket, nem azért tettük, hogy megtagadjuk atyáink vallásos örökségét.

Irántuk, a XVI-ik század reformációjá-

nak befejezői iránt, mélységes s kiapadhatatlan hálát érzünk. De azt hisszük, hogy nem kisebbitjük, sőt folytatjuk és megerősítjük az ő munkájukat, midőn kifejezzük sajnálatunkat az általuk még legyőzni nem tudott türelmetlenség fölött.

Ezen kő emelése által nyilvánosan ki akarjuk fejezni a reformáció és evangélium igaz elvei szerint való lelkiismereti szabadság iránti törhetetlen ragaszkodásunkat.

Uraim! A plainpalaisi presbiterium tagjai! Engedjék meg nekem, hogy mielőtt átadnám Önöknek a Servet Mihály kinos halálának kiengesztelő emlékművét, nyilvánosan is kifejezzem köszönetünket minden törekvéseinkben támogató tényezőnek: a plainpalaisi községtanácsnak úgy, mint a polgármesternek Ch. Pagénak, kik átengedték a szükséges helyet; azoknak, kik nem kimélték sem időt, sem fáradságot a munka kellő időben befejezése érdekében, ezek között a mi hűséges és kiváló építészünknek Fr. Fulpiusnak, továbbá Chantre professzor urnak, a műszaki bizottság elnökének, s minden a munkában részt vevő cégnek . . .

Presbiter Urak! Megértették az emlékmű átadásánál bennünket vezető eszmét; magukévá tették azt s elfogadták kérésünkre a tulajdonos, az őriző tisztét.

Köszönjük ezt Önöknek s boldogok vagyunk, midőn ünnepélyesen is átadhatjuk a leleplezett emlékművet s bizunk abban, hogy Önök hiven fognak őrködni annak épségben tartásán.”

Kitörő taps jelzi a leleplezés aktusát, midőn láthatóvá lettek az emlékmű kezdeményezőinek nemes indulatait feltáró gránitkő és felirásai.

A roseraie-i utcára néz a gránitkő homlokzata, rajta az életrajzi adatokat tartalmazó felírás, a beausjouri oldalon az engesztelés és kegyelet gondolatai.

Th. Pallard, a plainpalaisi presbiterium elnöke szólalt fel a tetszés elemi erejű nyilvánulása után s mindenki lelkéből szólva, a következőket mondta:

„Mélyen Tisztelt Elnök Ur! Mélyen Tisztelt Emlékbizottsági Tagok! Önök a genfi protestáns nemzeti egyház kebelében munkáló testületre, a plainpalaisi presbiteriumra kívánták bízni ezen emlékművet. Presbiteriumunk átérezve az ügy fontosságát, szívesen vállalta ezen megbízatást s midőn annak nevében átveszem a Servet emlékművet, igérem annak hűséges gondjainkba vételét.

Az őrzés munkája amugy sem lesz nehéz, egyrészt az emlékmű természete, másrészt az általa megtestesített gondolatok mindenki előtt tiszteletreméltó volta miatt.

Nem ember dicsőítésére állítottatott, nem is azért, hogy egy másik ember szégyenét jelentse, hanem a lelkiismeret sugallta — tehát ezért is különösen becsülendő — s a lelkiismereti szabadság, a mi legdrágább szabadságunk mellett is nyilvános bizonyágtétel. Meg vagyok győződve afelől, hogy a mi, szabadság iránt oly rajongó szerettel viseltető népünk a kellő tisztelettel veszi körül ezt a követ.

Legyen ezen emlékmű közöttünk a tiszta evangélium s a mi dicsőséges reformációnk alapelveihez való ragaszkodás élő bizonyossága.”

A tömeg ezután széteszlott, hogy a plinpalaisi templomban tartandó diszgyülésen is résztvehessen.

(Folyt. köv.)

Dr. I. E.

Felhívás.

Kedves Testvérünk!

Szokásos évi szeretetvendégségünket az idén február 16-án, vasárnap d. u. fél hat órai kezdettel rendezzük meg a Tisza-szálló nagytermében.

Az a megtiszteltetés ért bennünket, hogy köz- és egyházi életünk egyik kimagasló alakja és egyénisége

Dr. Puky Endre képviselőházi alelnök úr

fogja szeretetvendégségünkön az ünnepi előadást tartani.

Mellette Böszörményi Jenő szentesi ref. lelkész, a magyar néplélek klasszikus ismerője olvas fel novelláiból, míg a program további részét ének- és zeneszámok adják.

Szeretetvendégségünkre (jegyek 2.50 és 1.50 pengőért előre válthatók a lelkészi hivatalban) ezuton is hívunk és várunk. Egyszersmint arra is kérünk, hogy az asztalok megterítéséhez járulj hozzá a magad jókedvű adományával. (Husneműek, szendvics, torta, tészta, tea, rum, citrom, cukor, stb.) Jól esne, ha várható adományodat előre bejelentened a lelkészi hivatalnál. Arra mindenesetre kérünk, hogy természetbeni küldeményedet február 16-án, vasárnap d. e. legkésőbb 1 óráig a Tisza-szálló nagytermébe juttasd el.

Abban a reménységben, hogy most is megértéssel fogadod kérésünket, maradunk testvéri köszöntéssel:

Szeged, 1930. február 6.

ELNÖKSÉG.

H I R E K.

— **Istentiszteletek sorrendje:** F. hó 9-én, vasárnap d. e. 10 órai kezdettel gyülekezeti istentisztelet (Teleki Sándor lelkész); 9 és 11 órakor ifjusági istentisztelet (Durkó Gábor és dr. Illyés Endre hitoktató lelkészek); d. u. 5 órakor kátémagyarázat (Bakó László lelkész).

— **Egyetemi istentisztelet.** F. hó 9-én, vasárnap d. e. 11 órai kezdettel egyetemi istentisztelet lesz, amelyen szolgál dr. Illyés Endre hitoktató lelkész.

— **A konfirmációi oktatás megkezdődött.** Mindazok, akik 14-ik életévüket betöltötték, vagy azok a felnőttek, akik bármi oknál fogva a konfirmációi vizsgát elmulasztották, a lelkészi hivatalnál jelentkezzenek, hogy a

konfirmáció előkészítés idejében stb. véglegesen megállapodhassunk. A református keresztyén életnek a legfenségesebb pillanata az uriszentvacsora vételének az órája; viszont az uriszentvacsorát csak az veheti fel, aki megelőzőleg nyilvánosan vallást tett az ő hitéről!

— **Dr. Puky Endre** képviselőházi alelnök, a budai református egyház gondnokának tiszteletére a szegedi Kálvinista Kör február 15-én, este 8 órai kezdettel az egyház tanácsstermében társas vacsorát rendez. A vacsorára jelentkezni lehet a Kálvinista Kör helyiségében.

— **Harsányi Pál** esperes felsőházi póttag. Békés vármegye törényhatósági bizottsága **Harsányi Pál** gyomai lelkészt, a békésbányai ref. egyházmegye esperesét felsőházi póttaggá választotta.

Heti naptár.

N a p	Belmissziói munka	Hol?	Mikor?	Szolgál
Szombat	Istentisztelet	Templom	d. u. 5 óra	Kiss T. s. lelkész
	Énekkar	Tanács- terem	este 1/28óra	Árokszállásy J. karnagy
Hétfő	Biblia-kör	Tanács- terem	d. u. 5 óra	Bakó L. lelkész
Kedd	Leányegyesület munkadélután	Tanács- terem	d. u. 5 óra	Dr. Illyés E. ht. lelkész
Szerda	Istentisztelet	Templom	d. u. 5 óra	Kiss T. s. lelkész
	Énekkar	Tanács- terem	este 1/28óra	Árokszállásy J. karnagy
Csütörtök	Lorántffy Zeuzsána Egylet asszonyai munkadélután	Tanács- terem	d. u. 5 óra	Bakó L. lelkész
	K. I. E. össze- jövétel	Fodor-u. 7	este 6-9-ig	Kiss T. s. lelkész

A kálvinista kör olvasó- és társalgó terme egész nap nyitva.

— 0 —

— **Megkezdődik az országos gyűjtés.** Az Uj Magyar Hajnal Temploma alapja javára egyházközségünk az egész ország területére megkapta a gyűjtési engedélyt. A gyűjtést lehetőség szerint személyesen Bakó László lelkészünk fogja végezni, aki ezt a szolgálattát f. hó 9-én már meg is kezdi, amikor is Hódmezővásárhelyen az ugynevezett ó-templomban prédikál, egyszersmint ugyanott a hívek személyes felkeresésével megindítja a gyűjtést. Adja Isten, hogy a nehéz viszonyok dacára is az ország reformátusai megértéssel fogadják egyházunk nemes szándékát.

— **A Kálvinista Kör** 8-án, szombaton este 7 órakor az egyház tanácstermében (Kálvin-tér 2. szám) válaszmányi ülést tart.

— **Baltazár Dezső dr. püspök külföldi útja.** Baltazár Dezső püspök, ki január 14-én utazott külföldre, hazaérkezett. Utjában Párisban és Londonban járt. Párisban csak egy napot töltött. Január 24-én este 9 órai kezdettel a Sainte Marie templomban ünnepi istentiszteleten szolgált és beszédet is mondott. A párisi magyar kolónia testületileg vett részt ezen és a Párisban élő protestánsokkal színültig megtöltötték a tágas templomot. Az istentisztelet a magyar Himmusszal kezdődött. Londoni útjáról következőleg nyilatkozott:

— Az angol politika tizenhat egyénisé-

gével volt alkalmam beszélni és kérni rokonszenvüket Magyarország iránt. A helyzet eddig az volt, hogy Rothermere lord nagyszerű akciója az angol társadalom figyelmét felhívta reánk és rokonszenvét felkeltette a javunkra; de az angol hivatalos politikai körök alig foglalkoznak Magyarországgal. Amíg belső politikai berendezkedésünk olyan nem lesz, hogy rokonszenvet tudjon a nyugati hatalmaknál kelteni, addig nem is hiszem, hogy javunkra foglalkozzanak velünk.

— **Most épült fel Kecskemét** határában, a Laky-telepen, a várostól 30 kilométerre, az egyik legmodernebb pusztai református templom. Fűthető, 400 személy befogadására alkalmas. 28.000 pengőbe került.

— **A vasárnapi vásárok.** Abba az országos mozgalomba, mely a vasárnapi vásároknak hétköznapra való áttételét célozza, kapcsolódott legújában Dobrecen, amelynek törvényhatósága felirattal fordult a kereskedelemügyi miniszterhez. Jóllehet az ország összes vásártartó helyei közül csupán 3 százalék az, ahol a vásárokat vasárnap tartják: a miniszterium álláspontja az, hogy a kérdést csak egyöntetűen, egységes szabályozással lehet megoldani.

— **A Szegedi Kálvinista Kör** legutóbbi társas vacsorája alkalmával nagy hálára kötelezően az alábbiak segédkeztek: Tóth Sándor és neje, özv. Szaday Józsefné, Halász Gyuláné, Gesztelyi Nagy Lenke, Dr. Hévizy Andrásné, Baksy Andorné, Gyóry Ferenc, Gyuris József és neje. Segítségükért ez uton is köszönetet mond a szegedi Kálvinista Kör.

— **Országos diákgyűlés.** A Magyar Diákok Pro Christo Szövetsége (M. K. Dsz.) január 31—február 2-ig Budapesten (X. Család-utca 8—10.) országos diákgyűlést rendezett. A gyűlés tárgya: Jézus Krisztus modern jelentősége az egyén, nemzet és a világ életében.

— **Az Alianc-imahét** az ország számos helyén sok áldással folyt le. A beérkező jelentések azt mutatják, hogy a világ keresztyéniségének ez a megáldott szokása a magyar társaságban is gyökeret vert.

— **A Hajnal** című külmissziói lap az új évvel XVI. évfolyamába lépett. Mint minden száma, úgy a januári is sok érdekes cikket közöl főleg a pápuák között, Kinában, a törökök között, s az Oroszországban folyó missziói munkáról. A cikkeket számos kép illusztrálja. A számok legfőbb érdekességét Molnár Mária magyar misszionáriusnő levelei

képezik, ki rendkívül élénken és élvezetesen számol be a pápuák között folytatott hősi munkájáról. A Hajnal havonként 16 oldalon jelenik meg, előfizetési díja (egész évre csak 1.50 P) a kiadóhivatalba küldendő (Budapest, IX., Üllői-ut 10. II. 4.).

— Erdélyben 25 diakonissza növendék készül a képző intézetben nemes hivatására.

— A nem állami polgári iskolák fizetékieskiegészítő államsegélye. Említést tettünk róla, hogy a kultuszminiszter leiratban értesítette az egyházkerületek püspökeit, hogy az 1930. évi július 1-étől a nem állami polgári iskolák fizetékieskiegészítő államsegély mértéke minden tanári állás után a törzsfizetésnek legalább 50 százaléka lehet. Azt is megírtuk, hogy az Egyetemes Konvent felirattal fordult ezen sérelmes intézkedés ellen, melyben kijelentette, hogy a szerzetes tanerők változatlanul megkapják az 50 százalékos államsegélyt és ekként újabb teher az, ami az iskola fenntartó egyházközségeket sújtja. A felíratra egy „hivatalos” nyilatkozatot tétetett közzé, melyben a miniszter magyaráz és felvilágosít. Az Egyetemes Konventet nem győzte meg ez a magyarázat és felvilágosítás: felelt újra. Válasza most már határozottabb. Megállapítja, hogy a szerzetes iskolák abból a teherből, amely az állam nehéz pénzügyi helyzete folytán az iskola fenntartásokra reászakadt, egy fillért sem viselnek, ellenben az iskola alapokkal nem rendelkező és így szegény gyülekezetek újabb teherétéle sérti a méltányosság elvét és semmiképen sem alkalmas ez a „megosztás” arra, hogy a protestánsok a súlyos helyzetet békésen hordozzák.

— 31 egyház képviselői a békeszerződés revíziója mellett. A Nemzetközi Jóbárság Világszövetség 1914 év július havában, közvetlenül a világháború kitörése előtt tartotta alakuló közgyűlését. Az alakulás célja az volt, hogy a keresztyén egyházakat egy világszövetségbe hozza a nemzetek közötti megértés és barátságos viszony előmozdítása végett. A múlt évben Avignonban (Franciaország) tartotta a konferencia üléseit, melyen egyhanguan határozattá emelte azt a kijelentést, hogy a „béke érdekében el kell jönni az időnek, mikor a fennálló szerződések revízió alá vétetnek”. A világszövetség magyarországi tagozata most ülésezett és az 1930 évre elnökké dr. Ravasz László ref. püspököt választotta.

— Molnár Mária, a Mánusz szigeten működő magyar misszionárius nő, egyik legutóbbi híradásában azt közli, hogy az általa megtérített három fekete testvérünket keresztelték meg. Szolgája: Lomon, a keresztességben József —, Pohn: András és Po Kaszin: János nevet nyertek.

— 7000 pengő perselypénz gyűlt össze — dollárokból — az amerikai port-amboyi független magyar egyházközségben a karácsonyi ünnepek alkalmával. Jól jegyezzük meg: 7000 pengő, pedig a „jókedvű” adakozók nem latifundumok birtokosai, hanem legtöbbször bányamunkás, ipari alkalmazott és hetibérből élő szegény ember, de tud adakozni és adakozik is.

— George Mille. Ez a neve a legújabb román regényírónak. Valóban nem tartoznánk rá, magyarokra, ha nem magyaroznák meg mindjárt, hogy ez a legújabb regényíró: Szabó Dezső, az „Elsodort falu” szerzője. Anyja családi neve után vette fel írói nevét.

Gázgyár városi irodájában és mintatermeibengáztakarék- tűzhelyek és autógéisek stb. ötéves részletre.

Kölcsey uca 11.

Telefon: 20-62.

— Ahol nem köteles a tanító harangozni. Egyik református laptársunk a márokpapi református egyház protocullumból 1846. évi kelettel a következőket írja ki: „Több példák által kivilágosítottván, hogy Egyházaink sok helyben az Oskolatánitói fizetéslevelek ellenére, a tanitói hivatalt lealacsonyító harangozásra kívánnák az Osk. tanítókat szorítani; — melyre nézve — megújítatik az Egyház Megyének azon határozata, hogy ahol a fizetés levél ellenében az Osk. tanitóink a harangozásra nem köteleztetnek, az ezzel való terheltetéstől újabban is felmentetnek.”

— Körzeti összejövetelek. A kecskéméti egyik parochialis tanács életbeléptette az egyes családi házaknál a hétköznap esti összejöveteleket, melynek vezetői a körzet presbiterek. Sívárogra tekintünk fel mély sóhajtás közben, hol vagyunk mi még a tervezettségben is és mily messze távol a megvalósulástól. Pedig nekünk is vannak presbitereink és akadna munkakörük. A körzet hiányzik?...

Minden-
nemü, a **Kárpitos** szakmába vágó munkák, garnitúrák, fotelek, ottománok, diványok,
sabbán, izléses és lelkiismeret-
retes kivitelben készülnek **Tóth I. Jenő** kárpitos és díszítőnél
Kálvin-tér 2. szám, Református palota

Ujszegedi Missziói Egyház.

Istentiszteletek: F. hó 9-én, d. e. 9 órákor istentisztelet Ujszegeden (Kiss Tihamér sl.); d. u. fél 3 órákor vallásos délután Szőregen. Ugyancsak d. u. 3 órákor istentisztelet Deszken (Durkó G. hl.).

Febr. 16-án d. e. 9 órákor istentisztelet Ujszegden (Teleki S. lelkész); d. e. fél 11 órákor istentisztelet Kiskundorozsmán (Teleki S. lelkész); d. u. 3 órákor istentisztelet Somogyitelepen (Teleki S. lelkész.).

Szeretetvendégség Ujszegeden. Az elmúlt vasárnap az ujszegedi belmissziói bizottság sikerült szeretetvendégség megrendezésével kezdte meg a munkásságát. A cél az volt, hogy a bizottság tagjai megismerkedjenek egymással s a gyülekezethetnek a tagjaival. Istennek legyen hála, — úgy érezzük, hogy ezt a célt el is értük. Az első hívó szóra az imaterem teljesen megtelt a vendégségbe sietőkkel, s nagy örömeinkre evangélikus testvéreink közül is többen eljöttek hozzánk. A szeretetvendégségen zoltárének után dr. Bartók György főgondnok tartott előadást. Beszélt az őskeresztyén egyház szeretetvendégségéről. Bemutatta a szeretetvendégségnek az idők folyamán helytelen irányban való átváltozását, majd rámutatott az ősi szeretetvendégségnek a mi egyházi életünkben való felujtására s annak áldásaira. Dr. Weisz Tivadar néhány költeményt mondott el igen nagy hatással. Czöndör László főiskolai tanár pedig Hubay: Cremoniai hegedüs darabjának a megszólaltatásával emelte a lelkeket. A műsort Kutas Kálmán evangélikus lelkész bibliamagyarázata és zoltárének fejezte be. Műsor után a szépen megterített asztaloknál sokáig együtt maradt a „nagy család”. Az asztalok megterítésére nemcsak a belmissziói bizottság tagjai, hanem hiveink közül is többen küldöttek adományokat. Adakoztak természetben: N. N., Dr. Illyés E., Lóvey Imre, Ungváry Károly, Rabcsák Jánosné, Six Julia, Milotay Imréné, Horváth Jánosné, Kovács Jánosné, Kovács Mihályné, Dobra Sándorné, Edelényi Ferencné, Tékes K., Vollker Hugóné, P. Kiss Jánosné, Bartha I., Trdós D., Czöndör Lászlóné, Nemes Józsefné, Oláh L., Kóborné, Fikkertné, Szatmári Jutka, Dr. Herepey Árpádné, Dr. Bartók Györgyné, Nagy Mihályné, Nagy

Benjaminé, Özvegy György és Teleki Sándorné. Pénzt: Bodor Julia 1, Barthos Lajos 10, Bárdos Józsefné 1, Neudert Aurélné 2, Bodvay Károly 3 és vitéz Nemes Árpád 9 pengőt. — A terítés és felszolgálás munkáját abizottság tagjai látták el. Perselyből és adományokból 80 pengő folyt be belmissziói célokra.

Az egyházi adóknak mielőbbi befizetését kérjük hiveinktől. A múlt évi adóval hátralékok rendezését elsősorban, annál is inkább, mert február 15-én a hátralékokat kénytelenek vagyunk a polgári hatóságnak behajtásra átadni. — Ne feledjük, hogy egyházunk az adófillérekből él. A késedelmes adófizetéssel hátráltatjuk az egyház zavartalan munkáját.

Szerkesztői üzenetek.

pj. Persze, hogy olvastuk egyik helyi lapban az „elfogult Szeged” vezető cikket és ebben azt a kitévélt, hogy az apostrofált egyén „megnyilatkozásában az a megdöbbenő, hogy azok, akiknek nevében beszél és hozzájuk tartozónak vallja magát soha nem tagadják meg nyilvánosan a vele való szolidaritást”. Nagyön igazva van, mikor azt írja nekünk, hogy álljon elő a cikkíró és ő mondja meg, hogy kiknek a nevében beszél ő, majd akkor megfelelünk.

Egy kérdezősködőnek. A Kálvinista Kör alapszabályai szerint pártoló tag lehet minden fedhetlen jellemű nem református keresztyén férfi . . . , amiből az következik, hogy református keresztyén hitvallást követő szegedi férfi csak rendes tag lehet.

Katolikus városi ovóda. Nem tévedett, igenis van ilyen Szegeden. A kultuszminiszternek 612/5/26—1929. számú leirata szervezte, sőt a szerzetes rendek főiskolát hallgató növendéke érdekében. Szól pedig ez a leirat következőképpen: „Az apácák elhelyezése kérdésének megoldása érdekében elhatároztam, hogy Szeged sz. kir. város különböző pontjain még három olyan kettős kisdudovódát szervezek és építek fel, amelyeknek a kisdudovódák ellátásán kívül az lesz a további feladatuk, hogy azokban a különböző női szerzetes rendek főiskolát hallgató növendékei a tanulmányi idő tartamára megfelelő elhelyezést találjanak.

„A családi élet tisztaságának a helyreállítása” és e körbe tartozó jelszavak alatt országsszerre megindult mozgalomra hívja Ön fel a figyelmünket és a míg egyrészt a kérdés lényegére kér felvilágosítást, addig másrészt annak a feltevésének ad kifejezést, hogy ez a mozgalom az egyházpolitikai törvények megváltoztatását célozza. Helyesen következett. A kérdés lényegére röviden és tömören válaszolni e helyen na-

gyon nehéz. Az 1563-iki tridentini zsinatnak a „Tamenti” kezdetű dekretuma, amely a katolikus házassági jog alapvető rendelkezéseit foglalja magában, a kiindulási pont. Ez a dekretuma vegyes házasságok érvényességére nézve reversalis adását írta elő a protestáns fél részéről, ha a házasságot a katolikus egyházszertásai szerint akarták megkötni a felek. Így történetileg és időrendben az 1868. évi LIII., az 1894. évi XXXI. és XXXII. t.-c. rendelkezéseit kellene ismeretnünk hazai jogunkban, melyek a vegyes házasságoknál a gyermekek nem szerinti vallásáról, illetve a kötelező polgári házasságról és a gyermekek vallását illetőleg a reversalis adás módjáról intézkednek. De ismertetni kellene a jogállapot alapján kifejlődött gyakorlatot, mely a fenti dekretum folytán Magyarországon 1908-ig fennállott, ki kellene fejteni X. Pius pápa által kiadott „Ne temere” című bullát és ennek következményeként azt a Codex Juris Canonici megállapított döntést és a Congregatio Sacramentorum-nak kiadott utasítást, hogy az ugynevezett: passiva resistenciát sem enged meg katolikus papnak, ha reversális nélkül akarnának előtte házasságot kötni, másrészt, hogy a nem katolikus pap előtt kötött vegyes házasság katolikus szempontból érvénytelen. De tudni kellene azt is, hogy az egyházpolitikai törvényjavaslatok ellen a Zichy Nándor gróf elnöklése alatt álló u. n. néppárt küzdött leghatározottabban és ismerni kell a múlt évben tartott XXI. kath. nagygyűlésen elhangzott egyik beszédet, mely a házassági elválásról szóló törvény megváltoztatását sürgette, éppen úgy a Zichy Nándor gróf születésének százéves évfordulója alkalmával tartott diszgyűlés második pontjának a határozatát, mely a házasság szentségi méltóságának elismerését kívánja és azt, hogy a kath. házasság megkötését és bírálását az anyszentegyház hatáskörébe adják vissza, hasonlóképpen azt az óhajtatást, hogy a kérdésben a magyar katolikuság szerves egységbe tömörüljön, hogy ez a szervezet a nemzeti kormányzásnak biztos támaszul szolgáljon vagyis, hogy az ekként megszervezett parlamenti többség a házasságjogi kérdéseket a hivatalos kath. egyházi felfogásnak megfelelően rendezze. De nem lenne szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a Magyar Kálvin Szövetség pedig az 1868. évi LIII. t.-c. visszaállítása érdekében agitál. Ugye sok így felsorolva is, hát még kifejtve és megokolva? A lényege azonban — azt hisszük — tisztázott. Az egész mozgalom célkitűzése világos. Társadalmi uton előkészíteni az egyházpolitika terén azt a talajt, amely

törvényhozási uton valósítsa meg a róm. kath. egyházi felfogás a felhangzó és alkalomszerűleg egyelőre csak vallásrökölcsi alapon tárgyalt kérdésekben: „a családi élet tisztaságának a helyreállítása” és „család, erkölcs” jelszavak alatt mit a tóba dobott kő nagyobb és nagyobb hullámgyűrűket idézzen elő és mozgása által figyelmeztesse a szemlélőt, hogy a felekezeti kérdés még mindig nem jutott nyugvópontra, sőt állandóan a közélet felszínén hullámozik.

Államkölcson-államsegély. Minden bővebb magyarázat nélkül megértheti a különbséget a kettő között. Példaképpen mégis egy helybeli lapból idézünk „A földművelésügyi miniszterium egy félévvel ezelőtt 6000 pengő államkölcson-t folyósított a szegedi szent Vince Egyesületnek, hogy Ujszegeden székházat építsen. E napokban a földművelési miniszterium arról értesítette az egyesületet, hogy a 6000 pengős államkölcson-t államsegéllyé változtatta át, tehát nem kell ezt az összeget visszafizetni.” Azt mondhatná erre a magyarázatra, hogy ez „két kettő”. Talán igaza is van, de ez ne izgassa, fogadja csak úgy el, amint adva van az alkalmazott példában.

Sveizi órák, ékszer részletfizetésre is.
NAGY ÓRA- ÉS ÉKSZERJAVÍTÓ MŰHELY

TÓTH JÓZSEF
Kölcsey utca 7. Képes árjegyzék ingyen.

ELADÓ SIRKÖVEK. A temetőben több, eladásra váró sirkő tekinthető meg.

KIADÓ ÜZLETHELYISÉG a református bérpalotában. Érdeklődni lehet Nagy Sándor házigondnoknál, Városi bérház mérnöki hivatal, vagy Tisza Lajos körút 37.

Cipő- és harisnyában
a vezető világmárka

DEL-KA

Szeged, Kárász-u. 14. Telefon 6-84

Kölcsey-utca 10. sz.

„**Kézimunkaház**”

Szeged, Kölcsey-utca 10. sz.
Telefon hívó: 13-50. szám.

Fischer Izsó

Kézimunka anyagokban nagy választék.

Készít mindenféle egyházi kéziműveket.

Kölcsey-utca 10. sz.

Felelős kiadó a szegedi ref. egyházközség nevében: Bakó László lelkész.

Nyomatott a Hírlapkiadó és Nyomdavállalat R.-T.-nél, Szegeden.

Felelős nyomdamester: Sajgó József.